

Na temelju članka 37. stavka 4., alineje 2 Zakona o sportu (NN 141/22) i članka 29. Statuta HPS-a, uz suglasnost Hrvatskog olimpijskog odbora (HOO), Skupština Hrvatskog planinarskog saveza (HPS) na 36. sjednici 8. lipnja 2024. donosi

PRAVILNIK O SUSTAVU SPORTSKIH NATJECANJA U HRVATSKOM PLANINARSKOM SAVEZU

I. OPĆE ODREDBE

Sadržaj Pravilnika

Članak 1.

- (1) Ovim se Pravilnikom uređuje sustav planinarskih sportskih natjecanja u Republici Hrvatskoj, uvjeti za organiziranje i provođenje natjecanja i uvjeti sudjelovanja hrvatskih i stranih sportaša i udruga na natjecanjima u Hrvatskoj i inozemstvu.
- (2) Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku u muškom rodu, a imaju rodno značenje, obuhvaćaju na jednak način muški i ženski rod.

II. SPORTSKA NATJECANJA

Planinarska sportska natjecanja

Članak 2.

- (1) Planinarska sportska natjecanja su aktivnosti kojima je svrha razvoj i unaprjeđenje natjecateljskih sportskih grana i disciplina planinarstva kroz postizanje što boljih osobnih ili ekipnih sportskih dometa i rezultata sukladno sportskim pravilima.
- (2) Planinarskim sportskim natjecanjima u smislu ovoga Pravilnika ne smatraju se aktivnosti u rekreativnim sportskim granama planinarstva (planinarenje, alpinizam) i na njih se ne primjenjuju odredbe ovoga Pravilnika.

Oblici natjecanja

Članak 3.

- (1) Planinarska sportska natjecanja mogu biti pojedinačna ili ekipna.
- (2) Natjecanja se provode u muškoj ili ženskoj konkurenciji, a ekipna natjecanja mogu se provoditi i mještovito.

Dobne kategorije

Članak 4.

- (1) Dobne kategorije natjecanja prema starosnoj dobi sportaša su:
 - juniorska I – za sportaše u dobi do 16 godina,
 - juniorska II – za sportaše u dobi od 16 do 18 godina,
 - seniorska I – za sportaše u dobi od 18 do 22 godina,
 - seniorska II – za sportaše u dobi od 22 do 45 godina,
 - veteranska – za sportaše starije od 45 godina.

Za pojedine sportske discipline i vrste natjecanja dobne kategorije mogu biti spojene (juniorska I i juniorska II u juniorsku, seniorska I i seniorska II u seniorsku i dr.).

Vrste natjecanja

Članak 5.

- (1) Vrste planinarskih sportskih natjecanja su:
 - natjecanja u lednom penjanju (*ice climbing*).

- (2) Na nacionalnoj razini poslove i zadaće vezane za organiziranje i provođenje natjecanja obavlja komisija HPS-a koja je nadležna prema vrsti natjecanja. U svrhu ispunjenja potrebnih zadaća Izvršni odbor HPS-a može imenovati poseban odbor ili radnu skupinu za organiziranje i provođenje određene vrste natjecanja.

Natjecanja u lednom penjanju

Članak 6.

- (1) Za natjecanja u lednom penjanju nadležna je Komisija za alpinizam HPS-a.
- (2) Discipline natjecanja u lednom penjanju su težinsko penjanje i brzinsko penjanje:
- **Težinsko penjanje (*lead*)** je disciplina u kojoj natjecatelj penje kao prvi osiguravan odozdo, a osiguranja ukopčava po redu. Dosegnuta visina se utvrđuje po ukopčanom osiguranju i dosegnutom oprimku. Oprimak se smatra dosegnutim ukoliko su oba cepina na oprimku tj. jedan je cepin na oprimku a drugi u zraku. Sudac može odlučiti da se prvi pokušaj ili cijelo natjecanje odvija s osiguravanjem odozgo (*top rope*).
 - **Brzinsko penjanje (*speed*)** je disciplina u kojoj natjecatelj osiguravan odozgo, a rezultat odlučuje vrijeme u kojem popne smjer. U finalnom smjeru natjecatelji se natječu prema principu duela, ali im se mjeri vrijeme na jednom smjeru kao i u kvalifikacijskom dijelu natjecanja. Boduju se samo natjecatelji koji su dosegli vrh smjera.
- (3) Težinsko natjecanje u lednom penjanju može sadržavati smjerove koji se penju:
- Na pogled/*On sight*: natjecatelj ima određeno vrijeme za proučavanje smjera;
 - Prema prikazu penjanja smjera, koji izvodi prednatjecatelj;
 - Po određenom vremenu koje natjecatelji imaju na raspolaganju za pregledavanje smjera odnosno problema.
- (4) Brzinska natjecanja u lednom penjanju održavaju se na smjerovima u kojima tijek smjera pokazuje prednatjecatelj.

Primjena pravila međunarodne asocijacije

Članak 7.

- (1) Pravila planinarskih sportskih natjecanja u HPS-u usklađena su s odgovarajućim pravilima Međunarodne planinarske i penjačke federacije (UIAA).
- (2) U slučaju promjene pravila Međunarodne planinarske i penjačke federacije (UIAA) ili uvođenja novih vrsta natjecanja ili novih disciplina na međunarodnoj razini, pravila koja se primjenjuju na sustav planinarskih sportskih natjecanja u HPS-u usklađuju se prema pravilima UIAA.

III. SUSTAV NATJECANJA

Stupnjevi natjecanja

Članak 8.

- (1) Sustav planinarskih sportskih natjecanja organizira se i provodi kroz sljedeće stupnjeve natjecanja:
- I. stupanj - općinski/gradski/klupski
 - II. stupanj - međuopćinski/međugradski/ županijski
 - III. stupanj - nacionalni
 - IV. stupanj - međunarodni
- (2) Uvažavajući stupnjeve iz stavka 1. ovog članka, sustav planinarskih sportskih natjecanja u HPS-u obuhvaća gradska, županijska i državna prvenstva, kup natjecanja, regionalna, europska i svjetska međunarodna natjecanja i druga natjecanja organizirana prema pravilima UIAA.
- (3) Natjecanja se održavaju na sportskim borilištima u Republici Hrvatskoj, a iznimno se mogu održati na sportskim borilištima u inozemstvu ako se provode u skladu s ovim Pravilnikom i uz suglasnost HPS-a.

Sustav kvalifikacija prema stupnjevima natjecanja

Članak 9.

- (1) Sudjelovanje pojedinaca i ekipa na III. i IV. stupnju natjecanja uvjetovano je rezultatima kvalifikacija na natjecanjima I. i II. stupnja.

- (2) U slučaju kada zbog manjeg stupnja razvijenosti, manjeg broja klubova ili neravnomjerne rasprostranjenosti klubova te organizacijskih i ekonomskih razloga nema opravdanosti za organiziranje natjecanja I. ili II. stupnja, sportaši se sukladno odluci organizatora mogu izravno prijaviti za sudjelovanje u natjecanju III. ili IV. stupnja.
- (3) Za sudjelovanje sportaša iz Hrvatske ili drugih zemalja na natjecanjima IV. stupnja potrebna je suglasnost odgovarajućeg nacionalnog sportskog saveza iz zemlje čiji je sportaš državljanin.

Broj sudionika

Članak 10.

- (1) Broj sudionika natjecanja po pojedinoj vrsti natjecanja, disciplini i kategoriji ovisan je o pravilima i tehničkim mogućnostima za određenu vrstu natjecanja, disciplinu i kategoriju, broju valjanih prijava, rezultatima nižestupanjskih natjecanja te odlukama nadležne komisije.

Prvenstvo Hrvatske

Članak 11.

- (1) Mjesta i raspored natjecanja za Prvenstvo Hrvatske za natjecateljsku sezonu određuje komisija nadležna prema vrsti natjecanja.
- (2) Za Prvenstvo Hrvatske mogu se bodovati natjecanja III. stupnja, kao i natjecanja IV. stupnja organizirana u suradnji sa srodnim inozemnim savezima ili međunarodnim asocijacijama, ako je na takvim natjecanjima svim zainteresiranim sportašima državljanima Republike Hrvatske omogućeno ravnopravno sudjelovanje.
- (3) Pobjednici planinarskih sportskih natjecanja za Prvenstvo Republike Hrvatske proglašavaju se u svim kategorijama u kojima su održana natjecanja za Prvenstvo Hrvatske.
- (4) Pojedinačni pobjednik Prvenstva Hrvatske u natjecateljskoj sezoni određuje se kao najuspješniji natjecatelj prema zbroju svih ostvarenih bodova na svim održanim natjecanjima Prvenstva Hrvatske.
- (5) Ekipnim pobjednikom Prvenstva Hrvatske u natjecateljskoj sezoni proglašava se najuspješnija udruga prema zbroju svih ostvarenih bodova svih natjecatelja iz te udruge prema zbroju svih ostvarenih bodova na svim održanim natjecanjima Prvenstva Hrvatske.
- (6) Pobjednike Prvenstva Hrvatske u natjecateljskoj sezoni proglašava HPS.

Kup natjecanje

Članak 12.

- (1) Kup natjecanje sastoji se od niza natjecanja iste vrste, koja mogu uključivati različite discipline. Kup natjecanje mora sadržavati najmanje tri natjecanja na najmanje dvije lokacije.
- (2) U cilju razvijanja međunarodne sportske suradnje s nacionalnim planinarskim savezima i sportašima iz drugih zemalja, kup natjecanja mogu se organizirati zajednički, suorganizacijom natjecanja IV. stupnja, uz primjenu natjecateljskih pravila UIAA.
- (3) Pobjednici kupa proglašavaju se nakon održanog zadnjeg natjecanja u kupu.

IV. ORGANIZIRANJE NATJECANJA

Uvjeti za organiziranje i provođenje natjecanja

Članak 13.

- (1) Odluku o uvjetima za organiziranje i provođenje planinarskih sportskih natjecanja u Republici Hrvatskoj sukladno Zakonu o sportu, ovom Pravilniku te općim aktima HOO-a i UIAA-e donosi Izvršni odbor HPS-a.
- (2) Kod strukturnih promjena sustava natjecanja Odluka o uvjetima za organizaciju planinarskih sportskih natjecanja u Republici Hrvatskoj, novi sustav natjecanja može se primijeniti najranije u idućoj natjecateljskoj sezoni.
- (3) Upute o obvezama i zadaćama koje trebaju ispunjavati organizatori, udruge i sportaši natjecanja u pogledu organizacije i provedbe natjecanja, uvjeta prijave i sudjelovanja, postupanja u slučaju prekida ili odgode natjecanja, nedolaska na natjecanje, kotizacija za natjecanje, sudačkih pristojbi, način podmirenja troškova puta i drugih troškova za službene osobe natjecanja, sustava rukovođenja

natjecanjem, tehničkih uvjeta koja trebaju ispunjavati borilišta, opremi i drugim uvjetima za organizaciju i provedbu natjecanja daje komisija nadležna prema vrsti natjecanja.

- (4) Uvjeti za organiziranje i provođenje planinarskih sportskih natjecanja u Republici Hrvatskoj i upute nadležne komisije obvezujuće su za organizatora i sve sudionike natjecanja.

Organizator natjecanja

Članak 14.

- (1) Natjecanja I. stupnja mogu samostalno organizirati osnovne planinarske udruge, županijski i gradski savezi ili HPS.
- (2) Natjecanja II. stupnja mogu samostalno organizirati županijski i gradski savezi ili HPS.
- (3) Natjecanja III. stupnja organizira HPS.
- (4) Natjecanja IV. stupnja organizira HPS, samostalno ili u suradnji s odgovarajućim nacionalnim sportskim savezom ili savezima iz inozemstva ili u suradnji s krovnom europskom ili svjetskom planinarskom asocijacijom.
- (5) HPS može organizaciju natjecanja I., II. ili III. stupnja povjeriti drugoj pravnoj osobi u svojstvu tehničkog organizatora ili domaćina natjecanja, pri čemu tehnički organizator odnosno domaćin preuzima odgovornost za uredno izvršenje organizacijskih zadaća.
- (6) Odluku o kandidaturi za organizaciju natjecanja svjetskih i europskih prvenstva i kupova, kao i drugih velikih međunarodnih planinarskih sportskih natjecanja u Republici Hrvatskoj, donosi Izvršni odbor HPS-a, uz obavezno pribavljenu suglasnost HOO-a.

Obveze organizatora

Članak 15.

- (1) Obveza organizatora natjecanja je:
 - izraditi odgovarajuću konstrukciju usklađenu s tipom natjecanja te zadovoljiti pravila propisane infrastrukture
 - osigurati nesmetano i sigurno održavanje sportskog natjecanja, uključujući sigurnost sudionika sportskog natjecanja (natjecatelja), tehničkog osoblja i gledatelja.
 - poduzimanje svih potrebnih radnji, postupaka i zaštitnih mjera radi izbjegavanja nastajanja ozljeda i šteta za vrijeme ili povodom sportskog natjecanja.
 - osiguranje uvjeta pružanja medicinske pomoći sportašima i gledateljima za vrijeme natjecanja, te doping kontrole.

Tehničko-materijalni standardi

Članak 16.

- (1) Organizator natjecanja dužan je osigurati:
 - sportsko borilište pripremljeno za održavanje natjecanja,
 - prostor za gledatelje fizički odvojen od sportskog borilišta,
 - prostor za pružanje medicinske pomoći,
 - sanitarni prostor (WC, tekuća voda),
 - opremu i rekvizite – sprave, video i audio opremu, računalnu i druga tehničku opremu, semafore, štoperice, medicinsku opremu za pružanje prve pomoći i drugo.
- (2) Organizator natjecanja obavezan je poduzeti Zakonom propisane mjere, neposredno ili preko nadležnih državnih tijela, radi sigurnosti sudionika natjecanja i gledateljstva te normalnog i neometanog održavanja natjecanja.

Stručno i tehničko osoblje

Članak 17.

- (1) Organizator natjecanja dužan je organizirati i omogućiti nesmetan rad stručnog i tehničkog osoblja:
 - voditelj natjecanja,
 - tehnički delegat,
 - glavni sudac i pomoćni suci (dostatan broj prema broju sportaša),
 - postavljači smjerova,
 - osoblje za obradu rezultata,

- dežurna medicinska služba s neophodnom opremom,
 - redari.
- (2) Broj potrebnog osoblja utvrđuje se prema broju prijavljenih natjecatelja, u dogovoru organizatora s tehničkim delegatom natjecanja.

Tehnički delegat

Članak 18.

- (1) HPS imenuje tehničkog delegata kao svog predstavnika na natjecanjima.
- (2) Tehnički delegat:
- ovlašten je i odgovoran na natjecanju neposredno osigurati da se Pravila natjecanja pravilno primjenjuju,
 - ovlašten je sudjelovati na sastancima u vezi natjecanja,
 - odobrava startne i rezultatne startne liste,
 - ovlašten je u dogovoru s voditeljem natjecanja odlučivati o svim tehničkim pitanjima
 - ovlašten je odlučiti o prekidu ili odgodi natjecanja,
 - ovlašten je donijeti konačnu odluku o bilo kojem pitanju u vezi natjecanja a koja nisu propisana ovim Pravilnikom ili Pravilima natjecanja.
- (3) Tehnički delegat dužan je u razumnom roku nakon održanog natjecanja sastaviti službeni izvještaj o natjecanju i dostaviti ga HPS-u.
- (4) Poslovi i način rada tehničkog delegata može se urediti općim aktom kojega donosi Izvršni odbor HPS-a.

V. SPORTAŠI

Sudjelovanje u natjecanjima

Članak 19.

- (1) U planinarskim sportskim natjecanjima u Republici Hrvatskoj mogu sudjelovati hrvatski državljani i državljani drugih zemalja.
- (2) Hrvatski državljani koji sudjeluje u planinarskim sportskim natjecanjima mora:
- biti član osnovne planinarske udruge članice HPS-a,
 - biti sportaš - upisan u Registar sportaša,
 - posjedovati potvrdu o zdravstvenoj sposobnosti prema uvjetima Zakona o sportu.
- (3) Strani državljani koji sudjeluje u planinarskim sportskim natjecanjima u Republici Hrvatskoj može nastupati za osnovnu planinarsku udruhu članicu HPS-a ako je upisan u Registar sportaša u Hrvatskoj, ili može nastupati za inozemni klub ako je osobno registriran kao sportaš u zemlji čiji je državljani i ako je klub za koji se natječe ispunjava uvjete odgovarajućeg nacionalnog sportskog saveza udruženog u UIAA.
- (4) Hrvatski i strani državljani imaju ravnopravan status na planinarskim sportskim natjecanjima u Republici Hrvatskoj.

Sudjelovanje na međunarodnim natjecanjima

Članak 20.

- (1) Planinarske udruge i sportaši ne mogu sudjelovati na međunarodnim planinarskim natjecanjima i priredbama, niti udruge mogu organizirati takva natjecanja i priredbe, bez prethodne suglasnosti HPS-a. Pri odlučivanju o suglasnosti HPS će razmotriti organizacijske i stručne kapacitete te mogućnosti promocije i afirmacije hrvatskog sporta i Republike Hrvatske.
- (2) Sudjelovanje sportaša u nacionalnoj reprezentaciji na međunarodnim sportskim natjecanjima omogućava se:
- ostvarenjem kvalifikacijskog rezultata ili plasmana s nacionalnih natjecanja ili pripadajućem međunarodnom kvalifikacijskom natjecanju
 - izborom pojedinaca ili ekipa kroz odluke direktora reprezentacije na temelju stručne procjene direktora reprezentacije ili glavnog trenera reprezentacije, uz primjenu načela racionalnosti, prije svega imajući u vidu iznos potrebnih financijskih sredstava u odnosu na izgledno sportsko ostvarenje.
- (3) Način rada nacionalne reprezentacije utvrđuje se pravilnikom koji donosi Skupština HPS-a.

- (4) Odluku o sudjelovanju sportaša iz HPS-a na ljetnim ili zimskim olimpijskim igrama te drugim višesportskim natjecanjima koja su u nadležnosti Hrvatskog olimpijskog odbora, donosi Hrvatski olimpijski odbor u dogovoru s HPS-om.

Fair play

Članak 21.

- (1) Svi sudionici planinarskih sportskih natjecanja moraju se uzorno ponašati, poštovati načela sportskog morala i *fair playa* te čuvati čast i ugled Republike Hrvatske, HOO-a i HPS-a.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rješavanje sporova

Članak 22.

- (1) Eventualne sporove nastale u vezi s primjenom ovog Pravilnika rješava u prvom stupnju komisija nadležna za odgovarajuću vrstu natjecanja, a u drugom stupnju Izvršni odbor HPS-a.

Stupanje na snagu

Članak 23.

- (1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja.

Predsjednik Hrvatskog planinarskog saveza
Darko Berljak